TWEEDE JAAR, N°. 94. **1838.** **MAANDAG, 5 MAART.**

DE AVONDBODE,

ALGEMEEN NIEUWSBLAD

voor Staatkunde, Handel, Nijverheid, Landbouw, Kunsten en Wetenschappen.

ABONNEMENT
AAN HET BUREAU VAN HET BLAD,
Warmoesstraat, N°. 206.
En bij alle Boekhandelaars en Postkantoren van het Rijk.

Brieven, Gelden, enz., moeten *franco* worden ingezonden.

PRIJZEN
VOOR 3 MAANDEN,
te *Amsterdam*.............. *f* 7.—
en *Buitensteden* franco.............. - 8.—

Advertentien.
ZEVEN REGELS of minder.............. *f* 1.75.
Elken regel meer.............. - 25.
ZEGEL voor elke advertentie en herhaling.... - 35.

DE SCHIKKING.

Er zijn sommigen, die, te goeder trouw misschien doch uit dwaling, de verderfelijke leer verkondigen, dat de buitengewone credieten voor Marine en Oorlog moeten *geweigerd* worden, om de Regering daardoor tot eene schikking met België te *dwingen.* Men zou hun, die deze leer voorstaan, wel mogen vragen of zij Nederlanders zijn; want, inderdaad, wij kennen niets gunstigers voor het *anomale* België; niets vijandigers tegen Noord-Nederland. Wij stellen vertrouwen in de beradenheid en wijsheid van de vertegenwoordigers der Natie, en gelooven derhalve, dat die leer geenen ingang tot de Kamers zal vinden; maar indien zij ongelukkiglijk ingang vond, dan zou de toestand des vaderlands niet alleen verslimmeren, dan zou het met Nederland gedaan zijn. Of denken zij, die de verdeeldheid tusschen het gouvernement en de vertegenwoordiging als een middel tot het eindigen van de tegenwoordige onzekerheid voorstellen, dat Zuid-Nederland van die verdeeldheid geene partij zou trekken? Wij kunnen het naauwelijks gelooven; want de zaak is te duidelijk en te bevattelijk. Men behoeft geen geleerde, geen staatsman te zijn, men behoeft slechts een zeer gewoon menschen-verstand te bezitten, om in te zien, dat dezelfde daad, welke de Regering tot eene schikking zou kunnen *dwingen*, België van alle behoefte aan schikking ontslaat; dat dezelfde daad, welke der Regering dien *dwang* om te schikken oplegt, aan België de magt overdraagt om de voorwaarden te bepalen, waaronder hetzelve die gedwongen schikking zal gelieven in te willigen; dat dezelfde daad, welke de Regering van de gelden versteekt, die zij noodig heeft om de eer, het regt en de veiligheid van Noord-Nederland te handhaven, ook de schatkist versteekt van alle uitzigt op bijdrage door België in de rentebetaling, op terugbekoming van de deswege reeds voorgeschoten gelden, op vergoeding voor berokkende schaden en verliezen. Indien het mogelijk ware de Regering tot schikking te *dwingen*, en die dwang haar werkelijk wierde opgelegd, dan zou zelfs Noord-Nederland zich niet alleen de voorwaarden moeten laten welgevallen, die men zou goedvinden hetzelve op te leggen; maar de afdoening der geschillen zou van België, tot elken, zelfs den schandelijksten prijs, moeten worden afgekocht en afgebeden. De heldhaftige van Speyk zou dan te vergeefs zich zelven op het altaar des Vaderlands hebben geofferd; de glorierijke tiendaagsche veldtogt zou dan te vergeefs zijn geweest; te vergeefs zou dan de Citadel van Antwerpen zoo dapperlijk zijn verdedigd. De schande, die tot dus verre den opstand heeft aangekleefd, zou dan op ons nog roemrijk Noorden overgaan, en, terwijl binnenlandsche onlusten in onzen boezem woelden, zouden wij dan rijp zijn om de prooi te worden van elken nabuur, die er behagen in scheppen mogt ons aan te vallen, en den naam van Nederland met onze zelfstandigheid te doen eindigen. Wilde het ongeluk, dat de leer van weigering, welke de oppositie met ronde woorden als de hare erkent, ingang vond, de gevolgen daarvan zouden weldra die oppositie zelve, indien zij te goeder trouw is, den landgenoot doen toeroepen: «Herneemt de wapens, die wij u deden «afleggen; het Vaderland is in gevaar en het is beter te «sterven dan in schande te leven!» maar het zou te laat, ons ongeluk volkomen, en het vernietigd Vaderland het slagtoffer zijn van hunne noodlottige dwaling en alsdan gelogenstrafte voorspellingen.

Niet het gouvernement, maar (wij moeten billijk zijn) de vijanden van Nederland hebben ons verhinderd de afdoening van zaken te bereiken, naar welke het gouvernement niet minder, ongetwijfeld, dan de Natie verlangt. Terwijl men Noord-Nederland voorwaarden wilde opdringen, die men wist, dat het nimmer zou kunnen aannemen, heeft men deszelfs geëerbiedigden Monarch gelasterd en bedoelingen toegeschreven, van welke geene blijken zijn aan te voeren. Maar de lasterlijke tong dier vijanden heeft ook haren zwadder over de geheele Natie uitgestort. Zoo zij tegenwoordig bedacht zijn ons door gevlei te winnen, vergeten wij nooit, dat vleijerij en laster evenzeer middelen voor hen zijn om ons te benadeelen en hunne oogmerken te verwezenlijken! — Verdeelt en heerscht is hunne leuze; de ervaring, dat er zonder eendragt geene magt bestaan kan, blijve altijd, vooral nu, elks woorden, ieders pen, aller daden besturen. De afloop onzer geschillen met België is de algemeene en gegronde wensch, en wij deelen in denzelven, want wie zou de voortduring van de tegenwoordige onzekerheid met genoegen kunnen zien; maar de onzekerheid is verre te verkiezen boven het beslist en onherroepelijk ongeluk, en hij, die de Regering tot eene schikking wil *gedwongen* zien, verkeert in eene noodlottige dwaling of is de vriend van Noord-Nederland niet.

NEDERLAND.

AMSTERDAM 3 Maart. Men schrijft ons, dat de kapitein Ryniac, vroeger eerste luitenant bij het eerste bataljon Jagers, deel zal nemen aan de expeditie, welke, onder den generaal-majoor Verveer, in onze Afrikaansche bezittingen tegen het Hantasche Negerhoofd moet ageren.

— Wij ontleenen aan de bij ons ontvangene Javasche Couranten nog het volgende:

Bij Koninklijke besluiten zijn benoemd, tot Ridder der orde van den Nederlandschen Leeuw de heer H. J. Hoogeveen, laatst algemeen secretaris van Nederlandsch Indië, en tot Ridder der Militaire Willems-orde van de 4de klasse de 2de luitenant bij het Indische leger J. H. Logeman. Voorts zijn door den gouverneur-generaal de navolgende dispositiën genomen: benoemd, tot lid bij het kollegie van boedelmeesteren te Batavia, J. J. Tiedeman, controleur van de eerste klasse bij de landelijke inkomsten en cultures; bevorderd, tot 1ste luitenant-adjudant bij het 6de bataljon infanterie, de 2de luitenant van dat bataljon P. J. Wagenaar; eervol ontslagen, de chirurgijn-majoor J. J. van den Kerckhoven, ontslagen, de chirurgijn der 3de klasse C. Bijl.

— Men verneemt, dat de vroeger door wijlen den verdienstelijken heer J. N. Vosmaer aangewende pogingen, om de Sobelloresche zeeroovers naar de door hem ontdekte schoone baai van Kendari (Vosmaers-baai) te lokken, en hen aldaar als rustige leden der maatschappij te vestigen, door den gouverneur van Makasser zijn voortgezet, en dat daarvan het gevolg is geweest, dat vier zoodanige hoofden met 400 der hunnen, zich in rust en vrede op het nabij Saleyer gelegen eiland Tambolangan hebben nedergezet, alwaar zij zich met den landbouw en de vischvangst bezig houden.

— Den 8sten Oct. ll. is de generaal-majoor Cochius, die over de onderneming tegen Bonjol het bevel heeft gevoerd, in volmaakten welstand te Batavia aangekomen.

'S GRAVENHAGE 2 Maart. Naar men verneemt, zal Z. K. H. de prins van Oranje zich in het begin van de aanstaande week naar het hoofdkwartier te Tilburg begeven.

— De Tweede Kamer der Staten Generaal heeft heden de beraadslagingen over het Tarief in de sectiën geëindigd. Morgen zal het ontwerp van den spoorweg met hetgeen daarmede in verband staat in de sectiën worden onderzocht.

— Onderscheidene leden, welken door den invallenden dooi belet is geworden, tot dusverre aan de werkzaamheden der Kamer deel te nemen, zijn heden in deze residentie gearriveerd.

— Men verneemt, dat den 28 Febr., des avonds ten half zeven ure, eene doorbraak in den regter Rijndijk even boven de Pruissische stad Rees, boven de Ronde Weir, is gevallen, nadat die dijk, gedurende den namiddag, zwaar had overgeloopen, en geene opkistingen meer baatten. Het oude en lage gedeelte dier stad is daardoor onder water gezet. Volgens deskundigen moet deze doorbraak het overstroomen van het Geldersche ambt Lijmers en van eene streek lands binnen het regterboord van den IJssel tot Doesburg ten gevolge hebben. De Rijn zou daardoor boven ons grondgebied van eene aanmerkelijke massa waters ontlast worden; ook met de Waal zou dit het geval zijn; doch de Neder-rijn zou daarin minder deelen, omdat een gedeelte van het inundatie-water, tusschen den Eltenberg en den Spijkschen dijk, langs het riviertje de Wild op den Neder-rijn komen zou.

— Belgische bladen geven het volgende berigt, omtrent den ijsgang op de Maas, gedagteekend uit Stockhem, van den 24sten des avonds.

«Het ijs op de Maas in de provincie Limburg, kanton Meggelen, is den 24sten des morgens losgeraakt. Ten 7 ure schoof het bij Berg met een verschrikkelijk gedruisch op een en deed het water tegen de dijken oploopen, die weldra op verscheiden plaatsen bezweken. Al de gemeenten aan den linker Maas-oever, van Maasband tot Stockhem en Boijen, werden overstroomd.

«Ten negen ure was de schrik algemeen te Leuth, Meeswijk, Stockhem en Molenveld, daar men ontwaarde, dat de geheele ijsmassa zich in de rigting van die gemeenten tegen de dijken wierp, en inderdaad dreef hetzelve over de landen van Palmenhoff en Meeswijk op Stockhem, Boijen en Dilsen aan, alles, wat zich in den weg bevond, wegslepende. De brug over de oude Maas bij Stockhem werd vernield; duizenden boomen zijn omvergerukt of beschadigd; de schade is aanzienlijk. Het water stond hooger dan men sedert 50 jaren gezien had.

«Ten drie ure nadenmiddag begon het water zoo snel te vallen, dat de velden van Meeswijk en Stockhem naar den kant van Molenveld weder droog liepen, maar met ijsbergen bedekt bleven. De pachthoeve Palmenhoff is als ware het daaronder bedolven. Het is een verschrikkelijk tooneel van verwoesting, en de schade onberekenbaar. Ook beneden Maaseik moet het ijs veel schade veroorzaakt hebben; daaromtrent weet men echter nog niets dan bij geruchte.»

DUITSCHLAND.

PESTH 16 Febr. Men verneemt, dat de Rijksdag dit jaar vroeger zal plaats hebben dan gewoonlijk, en dat dezelve alhier en te Ofen zal gehouden worden. Het krooningsfeest van de Keizerin, als Koningin van Hongarijën, zal alsdan

---

MENGELWERK.

GROOT VOCAAL EN INSTRUMENTAAL CONCERT,

gegeven in den Koninklijken Schouwburg te 's Gravenhage, *door* M. VAN GELDER, *Violoncellist bij de Koninklijke Hofkapel, geadsisteerd door Mevr.* FINK-LOHR, *eerste Zangeres van de Italiaansche Opera van* Parijs *en* Londen, *op* 28 *Februarij* 1838.

Gisteren avond heeft in den schouwburg alhier het reeds voor lang aangekondigde concert plaats gehad van onzen jeugdigen stadgenoot den heer MAURITS VAN GELDER, Violoncellist bij de Koninklijke Hofkapel, geadsisteerd door de beroemde eerste zangeres der Italiaansche Opera te *Parijs* en *Londen*, mvr. FINK-LOHR, geboortig van *Amsterdam*, tot groot genoegen van de talrijk bezette zaal; en voorzeker het voornaamste gedeelte van de kunstbroeders en muzijkliefhebbers dezer stad. Het concert werd door de leden der hofkapel, onder de leiding van den heer directeur LUBECK, geopend met de voortreffelijke ouverture *Eleonore*, van BEETHOVEN, welke, als naar gewoonte, fiks werd uitgevoerd, ofschoon scherpluisterende ooren meenen te hebben opgemerkt, dat de blaas-instrumenten niet zoo geheel goed *stemden* als men dit anders van hen gewoon is. Een *Adagio* en *Rondo* voor de Violoncel, van M. GANZ, werd door den concertgever zuiver en met zeer veel naauwkeurigheid voorgedragen, en deed onwillekeurig denken aan de belangrijke werken, door zijnen leermeester voor dat instrument geschreven. Eene groote scène en aria van ROSSINI werd door genoemde bekwame Cantatrice heerlijk en met gevoel voorgedragen, en met de uitbundigste toejuichingen door het publiek ontvangen. Ook had men het genoegen den Hof-kapellist L. DE BAS op dit concert te hooren, die zich in het spelen der variatiën van LAFOND op thema's uit de *Muette de Portici* heeft overtroffen. De heer DE BAS is waarlijk een bekwaam vioolspeler, die door een zuiver spel en gevoelvolle voordragt ieders aandacht weet te boeijen. De 2de afdeeling ving aan met een van WEBER's meesterstukken, de ouverture *Euryante* namelijk; met algemeen handgeklap werd de schoone uitvoering hiervan begroet. Hierop volgde de groote en moeijelijke aria van *Paccini*, zoo bijzonder geschikt om het talent van mevr. FINK-LOHR te doen uitkomen. Zoowel in het adagio als in het allegro vond deze begaafde vrouw ruimschoots gelegenheid, om hare buitengewone vaardigheid van stem en voortreffelijke methode te doen bewonderen; eene zoo groote faciliteit van zingen, gevoegd bij *zulk* een *contr. alto* mag men waarlijk als iets zeldzaams aanmerken. Het opgetogen publiek bleef ook niet in gebreke door een daverend en langdurig applaudissement deszelfs goedkeuring te kennen te geven. Dit was ook het geval met de door haar voorgedragene aria uit *le Pirate* van BELLINI. De variatiën, door den concertgever gecomponeerd en uitgevoerd, gaven mede algemeen genoegen. De variatiën en muzijk van SCHUBERT, op het nieuwe volkslied, besloten waardiglijk den schoonen kunstavond, en werden den concertgever, door een algemeen bravo geroep, de ondubbelzinnigste blijken van goedkeuring kenbaar gemaakt. Wanneer wij nog iets bij dien lof mogen voegen, zoude het wezen de *modestie*, die de jonge kunstenaar scheen te bezitten, eene deugd, die niet altijd in jeugdige talenten wordt opgemerkt, en die ongetwijfeld hem, die dezelve bezit, tot sieraad verstrekt, en tot toenemende eer en achting van het algemeen moet leiden.

VERSCHEIDENHEDEN.

Eenige vrienden vraagden eens aan den lijfarts van vorst TALLEYRAND: «hoe of het met den prins ging?»

«Dat weet ik waarlijk zelf niet, want ik ben zijn docter slechts gedurende den winter.»

Dit antwoord verbaasde de vrienden van den geneesheer, welke daarop eene nadere verklaring gaf.

«De Prins DE TALLEYRAND geeft mij, gedurende zes jaren, eene jaarwedde van 5,000 frs. om steeds zijn huisdocter te zijn. Indien ik wil, bewoon ik bovendien het hôtel *de la rue St. Florentin;* maar Z. H. brengt gewoonlijk het schoone jaargetijde op een zijner landgoederen te *Valençay*, *Rochecotte* of elders door. Onze overeenkomst maakt geene melding van deze verplaatsingen; dit is tusschen ons een punt van geschil geworden. Toen de prins mij voor de eerste maal zeide: «wij gaan naar *Valençay*,» meende ik te moeten antwoorden: «gij vertrekt mijn vorst?... ik blijf.» — «Ik begrijp het geheel anders;» hernam de prins, «wanneer ik vertrek, reist iedereen met mij, gij, mijn waarde doctor! even als de anderen, even als de graaf D' HAUTERIVE, even als de heer DAURE, even als degenen, die door hunnen ijver aan mijn persoon verkleefd zijn. Zijt gij niet mijn residerende lijfarts?» «Residerend, ja zeker,» antwoordde ik hem, «zoo lang U. H. te *Parys* resideert.» — «In dat geval,» hernam Z. H. «laten wij pleiten, — pleiten wij docter, en houdt u goed! dit zal ons beiden tot eer verstrekken; dit klein geding zal u een naam maken; men zal daaraan zien, hoezeer ik aan u hecht; men zal er tevens uit zien, hoeveel vrijheid ik schenk aan degenen, die mij omringen, mij dienen en helpen.»

plaats hebben, bij welke gelegenheid eene amnestie aan alle staatkundig veroordeelden zal verleend worden. — Men zegt, dat de aartshertog Palatin, die sedert 40 jaren met de meeste onderscheiding deze waardigheid bekleed heeft, zich daarvan zal onttrekken, en dezen post aan Hoogstdeszelfs oudsten zoon Etienne zal overgeven, alhoewel deze prins onder de leiding van zijnen doorluchtigen vader zal blijven. Na deszelfs benoeming zal de jonge hertog in het huwelijk treden met de groot-hertogin Maria, oudste dochter van Z. K. M. Nikolaas, na alvorens de voornaamste hoofdsteden van Europa te hebben bezocht.

Freiburg 18 Febr. Met het bouwen van eene vliegende brug over den Rijn, bij Altbreisach, zal nu in de aanstaande lente een begin worden gemaakt. De kosten van dezelve, welke meer dan 100,000 fr. zullen beloopen, zullen door Frankrijk en Baden gelijkelijk worden gedragen. De vrijheer von Gagern, lid van de Rijnsche Ridderschap, heeft onlangs een zeer geestig werkje uitgegeven, ten titel voerende: Toespraak aan het Duitsche Volk over het gebeurde in Keulen, ter bevrediging en teregtwijzing. De schrijver zelf in eene gemengde echtverbindtenis levende, handelt in zijn geschrift hoofdzakelijk over dat punt.

Berlijn 22 Febr. In den tuin van Z. K. H. Prins Albert heeft den 19den een winterpartijtje, bij fakkellicht en muzijk, op de daartoe ingerigte *Montagnes Russes*, plaats gehad, waaraan vele voorname personen hebben deelgenomen.

— Het toevriezen van de Prosna heeft eene menigte wolven, uit het Koningrijk Polen, op het Pruissische grondgebied gelokt. Daar nu het bezigen van schietgeweer aan de bewoners dier streeken streng verboden is, zoo vermeerderen die roofdieren aldaar in eenen hoogen graad. Men hoopt, dat de waakzaamheid en ijver der autoriteiten en jagt-beambten deze plaag zullen weten te keer te gaan.

— De *Hildburghauser Dorfzeitung* bevat in een harer laatste nummers de volgende aankondiging van eenen tabaksverkooper: Bij den ondergeteekende vindt het publiek echte kanasser, welker ligtheid en zuiverheid zelfs aan *Homöopatische zieken* het gebruik daarvan veroorloven.

— Volgens eene bekendmaking der Beijersche regering, blijkt het, dat de inschrijvingen tot het daarstellen van spoorwegen van den Rijnschans naar Berbach en naar Lauterburg, eene som van 11,818,500 fl. bedraagt, waardoor in de kosten ruimschoots zal kunnen worden voorzien; zoodat dien ten gevolge de inschrijving gesloten is geworden.

Frankfort 24 Febr. De stad Noto in Italië, is tot hoofdplaats van het district Syracuse verheven, hetwelk geschied is om de stad Syracuse te straffen voor de aldaar in het vorige jaar plaats gehad hebbende ongeregeldheden. Eerstgenoemde stad zal een standbeeld ter eere van Z. M. den Koning doen oprigten.

— Uit Weenen schrijft men, dat eenige dagen geleden drie wolven, welke zich op eenen afstand van slechts 10 minuten van deze stad vertoond hadden, nedergeveld zijn; deze dieren zijn, wegens de sterke vorst, uit de gebergten gevlugt, en in de omstreken dezer stad heeft men de sporen van meer anderen opgemerkt, weshalve eene groote wolvenjagt eerstdaags zal plaats hebben.

— In een Duitsch blad leest men: In eene naburige stad, waarvan wij den naam voor alsnog liefst verzwijgen, heeft, twee jaren geleden, het volgende plaats gehad:

Een gevangene, in het huis van arrest opgesloten, wilde men op de volgende wijze tot bekentenis brengen: men gaf hem dagelijks sterk gezouten groenten, en terwijl hij daardoor eenen hevigen dorst kreeg, werd hem zelfs een droppel water tot lafenis geweigerd. In de verschrikkelijkste vertwijfeling, dronk deze ongelukkige zijne *urine;* de zaak werd eindelijk bekend, en men wierp de schuld in zoo verre op den dokter der gevangenis, er bij voegende, dat de genomene maatregel noodig was geweest in verband met den ligchamelijken toestand van den gevangene.

FRANKRIJK.

Parijs 1 Maart. In de zitting van de Kamer der Gedeputeerden van heden zijn verschillende wetten van plaatselijk belang behandeld geworden. De werkzaamheden der Kamer zullen waarschijnlijk de belangstelling niet eer weder opwekken, dan wanneer het voorstel van den heer Gouin, betreffende de conversie der 5 pCts., waarover het verslag eerlang wordt te gemoet gezien, ter tafel zal gebragt worden.

— Men koestert hier ernstige bezorgdheid omtrent de handelsbetrekkingen der Vereenigde Staten met de Europesche fabrijken, terwijl men vreest, dat er wederom eene crisis, gelijk aan die van het vorige jaar zal plaats hebben. De bestellingen in Frankrijk, voor Amerikaansche rekening, zouden bij de 15 millioenen bedragen.

— Bij Koninklijke ordonnantie is de baron Thenard, pair van Frankrijk, benoemd tot de functiën van administrateur van het *Collège de France*, vacant door het overlijden van den heer Sylvester de Sacy. De voordragten voor den leerstoel in het Persisch, door den beroemden de Sacy bekleed, zullen aanstaanden Zondag beginnen.

Part. Corresp. Parijs 1 Maart. Gisteren hebben de Gedeputeerden de wet over de regtbanken van eersten aanleg met 172 tegen 64 stemmen aangenomen.

Bij het onderzoek, hetwelk gisteren heeft plaats gehad in de bureaux der Kamer, ten aanzien van het ontwerp van conversie, heeft een wonderlijk incident plaats gehad. Men heeft het voorstel trachten te verlammen, door het gerucht, dat het gouvernement de mededeeling uit Noord-Amerika zoude ontvangen hebben, dat men aldaar eene nieuwe financiële crisis, zoo als die van het afgeloopen jaar, eerstdaags te gemoet zag.

De heer Thiers is benoemd tot president der kommissie over de ijzeren spoorwegen. Men merkt op, dat twee der belangrijkste kommissiën (de heer Passy is president van de kommissie van het Budget) door twee leden van het gewezen kabinet van den 22 Februarij gepresideerd zijn.

— De Spaansche gezant d'Espeja staat niet meer in dezelfde gunst bij het Hof als vroeger. Het schijnt, dat ook hij op de uitvoering der viervoudige alliantie met te veel nadruk aangedrongen en zijne in het begin zoo lijdelijke houding geheel veranderd heeft; diensvolgens wordt hij thans zeer koel behandeld.

— Heden is de tentoonstelling van schilderijen van levende meesters in de groote galerijen der Louvre geopend.

Toulon 25 Febr. Heden is bevel gegeven, dat alle hier aanwezige rijks-schepen, zoo ter rede liggende als die, welke in de haven gecalfaterd worden, binnen eene maand zeilklaar moeten zijn en geschikt om troepen in te nemen. Het te vervoeren getal manschappen is op 7,000 bepaald; naar men met grond veronderstelt, zijn dezelve voor Algiers bestemd.

Zoodra bovengemeld bevel werd bekend gemaakt, hebben de bevelhebbers der schepen meer werklieden aangevraagd, ten einde de werkzaamheden aan dezelve te bespoedigen. Het is waarschijnlijk, dat men op de *Jéna* 1,000 en op de *Algésiras* 1,000 man zal inschepen. 500 op elk der tot transportschepen bestemde korvetten, en 200 op elk der stoombooten en dat deze laatsten twee of drie reizen zullen doen. Nog zijn de regementen, welke naar Afrika zullen vertrekken, niet aangewezen; doch sedert lang heeft het 20ste, dat in Toulon garnizoen houdt, de toezegging ontvangen, het eerst van alle derwaarts te mogen gaan; vervolgens zullen, naar men veronderstelt, twee regementen van linie van de 8ste divisie en der afdeeling van de oostelijke Pyreneën, in werkelijke dienst, daartoe gebezigd worden.

Bordeaux 27 Febr. *Télégraphische dépêche.* De troepen van Jara en Peco, ten getale van 2,000 man infanterie en 800 paarden, zijn den 18 in de omstreken van Gebenes, (provincie van Toledo) door den brigadier Flinter aangevallen, welke daarop eene overwinning behaald heeft, waarbij de Carlisten 130 dooden, 309 gekwetsten en 1,240 krijgsgevangenen, waaronder 40 officieren en 303 paarden, benevens eene menigte wapens en geschut, hebben moeten achterlaten.

— De *Mémorial Bordelais*, waaraan wij gisteren een stuk, betrekkelijk de Spaansche schuld ontleend hebben, behelst daaromtrent nog het navolgende: «Het spreekt van zelf, dat dit ontwerp nog belangrijke wijzigingen zal ondergaan, alvorens deszelfs laatste bekrachting erlangd te hebben. Want in de Cortes loopen de gevoelens daaromtrent zeer uiteen; de een wil de schuld verminderd zien tot een derde, gene tot een vijfde, deze weder zelfs tot niets; sommige leden hebben het denkbeeld geopperd, om de uitgestelde schuld te vernietigen, door middel van eene belasting op de eeretitels enz., die de regering in het vervolg mogt verleenen.

SPANJE.

Madrid 21 Febr. De buitengewone *Gazette de Madrid* behelst het rapport van den brigadier Flinter, dd. 18 Febr., uit het hoofdkwartier van Gebenes. In gemeld rapport wordt gezegd, dat de divisie van Flinter, 600 man infanterie en 220 paarden, welke tegen 2,000 man infanterie en 800 paarden van Jara moesten strijden, *geen enkele gekwetsten hebben gehad*, daar het vuur van den vijand wel hevig doch slecht bediend was; onder de krijgsgevangenen bevinden zich voorname personen. H. M. de Koningin heeft den brigadier Flinter de orde van het kruis van St. Ferdinand 3e klasse verleend; het verlies van den vijand wordt op 1,640 man gekwetsten en krijgsgevangenen berekend.

— Gemelde buitengewone *Gazette* behelst eenen brief van den brigadier Flinter, gedagteekend uit Gebenes 19 Febr., en van den volgenden inhoud:

«Ik heb bevel gegeven om deze belangrijke stelling dadelijk te doen versterken, terwijl eene kompagnie voorloopig die plaats, benevens de krijgsbehoeften, die ik aldaar heb verzameld, moet bewaken; dezen nacht zijn vele Carlisten, ten gevolge der ontvangen wonden, overleden; intusschen zal ik 60 wagens noodig hebben om de overigen te transporteren; ik zal mij vervolgens met de krijgsgevangenen naar Sousua begeven, en morgen de vervolging van Jara voortzetten. — Ik heb de krijgsgevangenen kwartier gegeven. — Eenige der soldaten van de tweede linie van de garde, welke gedeserteerd waren, heb ik doen fusileren; het regement van H. M. de Koningin benevens de kavallerie en verschillende andere korpsen hebben, in het belang der krijgstucht en tot handhaving van de eer onzer wapenen, bepaaldelijk op deze strafoefening aangedrongen.»

— In de zitting van gisteren heeft Z. E. de minister van Justitie aan de Kamer der gedeputeerden medegedeeld, dat H. M. de Koningin de wet, betrekkelijk de ligting van 40,000 man, bekrachtigd heeft.

De graaf Las Navas heeft in diezelfde zitting de ministers geïnterpelleerd, aangaande de ontwapening van de militie van Bejar en over het beleg van Gandesa. De minister van Binnenlandsche zaken heeft op de eerste, en de minister van Oorlog, op de tweede interpellatie geantwoord; laatstgemelde zeide, dat de generaal Don Santos San Miguel Gandesa te hulp was gekomen, en die plaats tevens van levensmiddelen en oorlogsbehoeften had voorzien, zoodat de Carlisten, welke op den 15den die stad hadden aangevallen, wederom naar Vera waren teruggetrokken.

— Onder het voorzitterschap van Don Carlos heeft den 16 eene Junta van ministers en Carlistische generaals, in het paleis van den hertog van Grenada te Ascoitia, plaats gehad; men zou daarin een plan geraamd hebben, betrekkelijk de aanstaande operatiën van het Carlistisch leger.

ITALIE.

Napels 13 Febr. Volgens berigten uit Sicilië, zouden aldaar onlusten van eene staatkundige strekking zijn uitgebarsten.

— In de haven van Malta liggen ten anker de Engelsche gabarren *Scamander* en *Licorno*; de Oostenrijksche oorlogsbrigantijn *Monticucoli*, met 18 stukken geschut; de Fransche stoomboot *l'Eurote*, en meer dan 50 andere schepen, welke aldaar quarantaine moeten houden. — In de nabijheid bevindt zich het eskader van den admiraal Gosford, bestaande uit schepen van 120, 90, 84, 74 en 50 stukken geschut.

TURKIJË.

Konstantinopel, 1 Febr. Het bestuur is met verscheidene gewigtige aangelegenheden bezig, b. v. eene overeenkomst met Mehemed-Ali, de voleindiging van het onderhanden zijnde toltarief, vaststelling van den geldkoers, daarstelling van quarantaine-inrigtingen en verschillende andere Europesche instellingen, die ten deele wegens de godsdienstige vooroordeelen der Turken tot hiertoe nog onuitvoerlijk schenen. Deze vooroordeelen te bestrijden is het blijkbaar doel der regering. Men hoort, b. v. tegenwoordig overal de grondstelling: Helpt u zelven en God zal u helpen, prediken, waarbij men hoofdzakelijk ten oogmerk heeft, de tegen de daarstelling van voorzorgsmaatregelen tegen de Pestkwaal, bij de Turken bestaande Godsdienstige scrupule te bekampen, daar de genoemde stelling evenzeer in Mahomed's leere voorkomt als de schijnbaar met dezelve strijdende: slechts wat God wil, geschiede. Als een tweede voorbeeld, hoe de regering manoeuvreert, kan gelden: de Sultan is sinds lang van plan geweest de Schakots bij de armee in te voeren, doch stootte op den in de Godsdienst gegronden onwil des volks. Nu hebben de geneesheeren in last gekregen, overal, waar zij slechts kunnen, de ziekten der militairen toe te schrijven aan den zonsteek, te wijten aan het gemis van genoegzame hoofdbedekking, en hen tot hunne genezing toe, ten minste ter verhoeding van wederinstorting eene soort van Schakot met plaat te doen gebruiken, om zoo doende het Turksche volk aan dit hoofdsiersel te gewennen, en de algemeene invoering bij de armee voor te bereiden.

Uit Smirna schrijft men, dd. 26 Jan.: Sedert acht dagen heerscht hier eene soort van griep, welke zoowel de Europeërs als de Aziatische bevolking treft, maar niet van gevaarlijken aard is.

RUSLAND.

St. Petersburg 17 Febr. Z. M. de Keizer heeft den generaal Weljaminow II, bevelhebber en chef der troepen aan de Kaukasische linie en de Zwarte Zee, ten blijke van Hoogstdeszelfs volkomene goedkeuring over diens gedrag, de insigniën der Wladimirs orde, eerste klasse, toegezonden, onder geleide van een zeer vleijend rescript.

Warschauw 20 Febr. Volgens eene bekendmaking van den Raad van administratie, is het voortaan aan elk Poolsch ambtenaar verboden een rekwest onmiddellijk aan Z. M. den Keizer in te dienen, doch wel mogen dezelve een verzoekschrift aan de autoriteiten inleveren, welke hetzelve naar volgorde aan den stedehouder van het Koningrijk, en door

---

«Inderdaad,» voegde de heer N. er bij, «wij hebben gepleit, en ik moet zeggen, dat de prins zijn proces gewonnen heeft. Ik ben genoodzaakt hem in den zomer, wanneer hij zich naar zijne landgoederen begeeft, te volgen — doch ik ben niet gehouden hem in den winter te vergezellen, noch op eenig ander landgoed dan het zijne. (*Gazette de Santé.*)

In een der Parijssche dagbladen vindt men het volgende: Vele jonge schrijvers, die zich in den stijl van JULES JANIN hebben geoefend, zenden hem hunne lettervruchten. Wanneer een werk zijne goedkeuring wegdraagt, onderteekent hij hetzelve en geeft het uit als of het van hem ware. Op dezelfde wijze handelt SCRIBE met de tooneelmatige voortbrengsels van jonge dichters, die hij dikwerf onder zijnen naam laat opvoeren. Het is mogelijk, dat deze verdenking, ten opzigte van JULES JANIN, ongegrond is, doch, vanwaar dat buitengewoon getal dier over zoo verschillende vakken handelende boekwerken, hetwelk bijna dagelijks onder zijnen naam wordt uitgegeven. Het jaarlijksche inkomen, dat zijne werken hem opleveren, wordt op 40 à 50,000 francs begroot, zoodat hij, niet zoo verkwistend levende, weldra eenen tweeden SCRIBE zijn zou. Waarschijnlijk is deze berekening overdreven, het is echter zeker, dat nooit iemand meer geldelijke voordeelen van de uitgave van losse opstellen heeft getrokken dan JULES JANIN. De voormalige Engelsche *Essay*-schrijver, die een *Essay* voor drie shillings schreef, was slechts een arme jongen, in vergelijking van deze voorname *feuilletonnist*, omtrent wien een weinig bekend dagblad de vraag durfde opperen, of hij wel als schrijver een geweten zou hebben? Hetzelve moet echter reeds vroeg hebben kunnen zwijgen of wel zeer beangst geweest zijn, toen hij eens ter gelijker tijd in een ultra roijalistisch en liberaal blad schreef. Men durft hem dit echter niet openlijk verwijten, daar onlangs een dagbladschrijver, die hem openlijk voor een potsenmaker uitmaakte, die voor geld een ieder ten gevalle zijne potsen vertoont, door hem tot een tweegevecht werd uitgedaagd, en genoodzaakt was met hem te duelleren. Dat hij een ijverige criticus is, blijkt uit de geestdrift, waarmede hij SCRIBE steeds aanvalt en uitscheldt voor een dichter, die door valsche en belagchelijke schilderingen der groote wereld, den goeden smaak van het Publiek bederft, en door zijne vaudevilles, het drama grootelijks schaadt. Het is wel niet onwaar, dat SCRIBE somtijds de groote wereld in een valsch daglicht heeft gesteld, en in zijne schilderingen wel eens van de natuur is afgeweken; doch hoevele verhevene en bevallige schilderingen hebben wij hem te danken! welke dichter heeft met zoo veel goedkeuring, opera's, operetten en vaudevilles geschreven?

In *Parijs* leven thans 300 tooneeldichters, die alle door hunne schriften zich ruimschoots het noodige kunnen verschaffen; sommige derzelve hebben een jaarlijksch inkomen van 40 tot 50,000 francs.

Nergens geniet de schouwspeler uit hoofde van zijnen stand in de maatschappij zulk eene hooge achting als in *Kopenhagen.* Aldaar vindt men Ridders van verschillende orden, en rijke landeigenaars, die schouwspelers zijn. Zelfs hoogleeraren hebben zich, alleen uit zuivere zucht voor de kunst, aan dien stand gewijd, en zich ook daardoor niet onteerd. Wanneer een tooneelkunstenaar des avonds heeft voldaan, wordt hij des anderen daags door de tegenwoordig geweest zijnde personen, die hem ontmoeten, vriendelijk gegroet, met den uitroep: «dank voor gisteren!» — Onze critici bezigen ook den uitroep: «dank voor gisteren!» maar vernederen den kunstenaar zooveel mogelijk.

De beroemde Italiaansche danseres TAGLIONI trad den 25 December l. l., voor de eerste maal, in den schouwburg, te *St. Petersburg*, op, in het ballet: *De opstand in het Serail.* Geheel het Russische Hof en meer dan 2,000 aanschouwers waren bij deze voorstelling tegenwoordig. Den volgenden dag werd voor haar als benefit *Het vrouwtje van den Donau* aangekondigd. Alle loges en plaatsen waren bezet, en alzoo bedroeg de ontvangst voor dien avond zestig duizend Roebels, buiten en behalve de niet onbeduidende geschenken, die haar door sommige personen van hoogen rang eerst later werden aangeboden.

FROMENTAL HALÉVY, de komponist van de Opera *la Juive*, die in *Frankrijk* en ook hier te Lande zoo veel opgang maakt, is een broeder van den bekenden schrijver LEON HALÉVY en werd te *Parijs* van behoeftige Israëlitische ouders geboren. Reeds vroeg verloor hij dezelve en was genoodzaakt voor zich en zijne beide zusters te zorgen. Hij vervaardigde kleine opera's, en werd het eerst door de muzijk van het ballet *la tentation* bekend, nog meer echter door de voleinding van de opera *Ludovica*, die door HEROLD was begonnen.

…ns intermediair aan Z. M. den Keizer zullen doen ter hand …llen.

STADSNIEUWS.

…ETROUWD 1 Maart. D. Bleeker met G. K. Museler.

…EVALLEN te *Batavia*, 24 Oct. J. M. v. Heukelom, geb. Vos, D. — …aart. J. G. Zimmer, geb. Eskens, D. — 2 Maart. C. C. v. d. Haagen, … Burghard, D.

…VERLEDEN 28 Febr. A. Legel, 68 j. — 26 Febr. Te *Brussel*, C. Werth, … — 27 Febr. G. Tellekam, 48 j. — 28 Febr. C. Brunjes, 27 j. 6 m. — …A. Schobbe, 60 j. — 2 Maart. C. Groebe, 12 j.

…isteren nacht is, in de Kerkstraat bij de Spiegelstraat, een manspersoon …ânig in een kelder gestort, dat hij den val met het leven bekocht heeft; …is aldaar door de nachtwachts gevonden.

Beursprijzen der Effecten.

OMSCHRIJVING DER EFFECTEN.	AMSTERDAM, 3 Maart, 4½ ure. volg. de Soct. tot nut des Obligatiehandels.			volgens de Effecten-Societeit.		
	van	tot	gebleven	laagste	hoogste	gebleven.
…EDERL. … Werkelijke Schuld … a 2½	63	½	$\frac{5}{16}$	53¼	$\frac{5}{16}$	»
Dito … » 5	101¾	102	101⅞	101⅞	$\frac{15}{16}$	»
Uitgestelde dito … »	»	»	»	»	»	»
Kansbiljetten … f	22½	¾	$\frac{11}{16}$	22$\frac{11}{16}$	»	»
Amortisatie-Syndic. . » 4½	94¾	95	94⅞	94$\frac{13}{16}$	⅞	»
Dito … » 3½	77¾	78	77⅞	»	»	»
Handel-Maatschappij » 4½	180¼	181	180¾	180½	¾	¾
Nieuwe dito … » 4½	»	»	»	100	»	»
Nieuwe dito 1837. » 4½	»	»	»	100	»	»
Entrepôt-Dok … » 4½	»	»	»	»	»	»
Oost-Ind. Leening. . » 4	»	»	»	»	»	»
Dito … » 5	99¼	½	⅜	99⅜	»	»
Aandeelen Kansb … » 4	»	»	»	»	»	»
Spoorweg Haarlem. »	»	»	»	»	»	»
Dito Rotterd. . »	»	»	»	»	»	»
FRANKR. … Inschrijving G. B. … » 3	»	»	»	»	»	»
ENGELAND. . Dito … » 3	»	»	»	»	»	»
SPANJE. … Leening *Ardoin's* … » 5	18	½	¼	18$\frac{3}{16}$	¼	¼
Dito onbep. Stukk. » 5	»	»	»	»	»	»
Passive … »	»	»	»	»	»	»
Deferred … »	»	»	»	»	»	»
Fransche Uitgestelde »	»	»	»	»	»	»
Engelsche dito … »	»	»	»	»	»	»
PORTUGAL. Oblig. te Londen … » 3	»	»	»	»	»	»
NAPELS. … Certific. bij *L. & B.* » 5	»	»	»	92	»	»
Dito *Falc. & Co.* . » 5	»	»	»	93	»	»
Dito te Londen … » 5	»	»	»	»	»	»
Aandeelen *Tavolieren* 3½	»	»	»	»	»	»
Dito te Parijs … » 3½	»	»	»	»	»	»
RUSLAND. … *H.&C.* 1798, 1816. » 5	»	»	»	»	»	»
Dito 1828, 1829. » 5	»	»	»	»	»	»
Dito 1831, 1833. » 5	97½	98	97¾	97¾	»	»
Oblig. te Londen … » 5	»	»	»	»	»	»
Dito te Hamburg … » 5	»	»	»	»	»	»
Inschr. in Assign. … » 6	69	½	¼	69$\frac{3}{16}$	¼	¼
Certific. van dito … » 6	69½	¾	⅝	»	»	»
POLEN. … Aandeelen à fl. 300. » f	118¼	¾	½	118½	»	»
Dito à fl. 500. » »	»	»	»	»	»	»
BADISSEN. . Dito R. 50. » »	»	»	»	»	»	»
Neg. Londen 1830. . » 4	»	»	»	»	»	»
OOSTENR. … Aandeelen à fl. 100. » f	»	»	»	»	»	»
Dito à fl. 250. » »	»	»	»	»	»	»
Metaliek … » 5	»	»	»	»	»	»
Dito … » 3	»	»	»	»	»	»
Dito … » 2½	»	»	»	59⅛	»	»
[illegible] … » 5	»	»	»	»	»	»
Weener [illegible] Co. . » 5	»	»	»	»	»	»
Dito … » 4	»	»	»	»	»	»
N. Ween. Aand. fl. 500 » f	»	»	»	»	»	»
DENEMARK. Oblig. te Londen … » 3	»	»	»	»	»	»
BRAZILIE. . Dito dito … » 5	75¼	½	⅜	75⅜	»	»
LOUISIANA. *Hope & Comp.* … » 5	»	»	»	99⅛	»	»
DARMSTADT Aand. bij loting … » f	»	»	»	»	»	»

FONDSEN EN WISSELKOERSEN OP VREEMDE BEURZEN.

PARIJS, 1 Maart.

Inschrijving . . 5 pCt. 109.80.		Ardoin … 5 pCt. 19¼.
dito 3 » 79 80.		Napels, *Falcon*. 5 » 99.15.
Bank-Actiën … fr. 2660.		Portugal … 3 » 18.

De liquidatie gaf heden aan den handel niet veel levendigheid, en daar er weinig affaires gedurende de maand Februarij waren aangegaan, liep alles gemakkelijk af. Ook hebben de koersen weinig variatie ondergaan; echter was de stemming der beurs flaauw, en was de prolongatie op de volgende rescontre, in plaats van 25 à 30 slechts 15 centimes. Na de beurs 3 pCt. 79.80. Wisselk. Amst. 1/m 56$\frac{13}{16}$, 3/m 57¼.

ANTWERPEN, 2 Maart.

België … 5 pCt. 102⅜.	Ardoin … 5 pCt. 18⅛.
dito … 4 » 93⅝.	Uitgestelde … » 5⅛.
Holland … 2½ » 53⅜.	Napels, *Falcon*. 5 » 93¼.
Losrenten … 5 » 99½.	Denemarken . . 3 » 74½.
Metaliek … 5 » 106.	Brazilië … 5 » 75.
Partialloten … f 447.	Pruiss. Loten … f 112½.
Loten fl. 500 … f 723.	Nassau Loten … » f 22½.
Pol. Lot. fl. 300 … » 119¼.	Darmst. Loten … » 22⅞.
dito 500 … » 139½.	Rus. Frans. Aand. . . » 247¾.

Ardoins openden heden flaauw à 18; doch ten gevolge van eenige goede koopers, blijft de prijs met tamelijk veel handel 18$\frac{1}{16}$, koers op maandag. Brazilianen met weinig handel iets minder gewild 75⅝ p. op eenige dagen. Russisch-Fransche Aandeelen blijven gevraagd à f 247½, ¾; en worden niet onder f 248½ gelaten. Nassau en Darmstad Loten met weinig handel, zonder variatie.

BRUSSEL, 2 Maart.

3 ure: Spaansche Fondsen waren gedurende de beurs flaauw, doch blijven ten slotte iets vaster 18 pCt.

FRANKFORT A/M., 27 Februarij.

Metaliek … 5 pCt. 106⅝.	Pol. Lot fl. 300. » 68¼.
dito 3 » 80⅞.	dito. 500. » 79⅝.
Bank-Actiën . . 1724.	Holland … 2½ » 53$\frac{7}{16}$, ½.
Loten fl. 500 . . » 120⅞.	Syndic … 4½ » 95$\frac{1}{16}$.
Darmst. Loten. f 63½.	dito … 3½ » 78¼.
dito 3 » 23.	Spanje Ardoin. 5 » 10½.
Pruiss. Loten. » 65.	Portugal … 3 » 16½.

Naar Oostenrijksche Metaliek en Loten fl. 500 was, ten gevolge van den hoogeren Weener koers, tot hoogeren prijs, eenige meerdere vraag, de overige waren, met weinig handel, iets lager. Wisselk. Amst. k. z. 139⅜; 2/m 138⅞.

BEURSBERIGT.

AMSTERDAM, 3 Maart, 1838.

Algemeen, met zeer onbeduidenden handel, waren Hollandsche Fondsen prijshoudend; Aandeelen Handel-Maatschappij openden à 180¼, gingen terug tot 180½, en blijven 180¾.

Spaansche Fondsen, als ook Zuid-Amerikaansche, in het algemeen iets williger, en was de handel in Columbianen weder vrij levendig; ook waren Russische 6 pCt. Roebels tot iets hoogeren koers gevraagd; alle overige Fondsen zonder variatie.

Griekenl. bl. à £ 100. 16⅝, ¼. à £ 200. 15¼, $\frac{5}{16}$. à £ 300 en 500. 15, ⅛. Roode à £ 100. 14¼. Columbia 1ste Leening, à £ 100. 16¼. dito 2de Leening, à £ 100. 20$\frac{11}{16}$, $\frac{13}{16}$, ¾. à £ 250. 19⅜, ½, $\frac{5}{16}$. à £ 500. 19. dito Eng. konditie, onbep. Stukken 28, ⅛. Peru 13½. Mexico 6 pCt. 25. Nieuwe Mexico 5 pCt. 28⅜, ½. Uitgestelde dito 10$\frac{1}{16}$, ⅛. Coupons Griekenl. bl. enk. f 2$\frac{11}{16}$. Onbep. f 2$\frac{9}{16}$, ⅝. dito Columbia 2de Leening, enk. f 3$\frac{11}{16}$. Onbep. f 3⅝. dito Mexico 20 pCt.

Koers van het Geld. Beleening 2½. Prolongatie 2¼, ½. Wissel-Disconto 2½ pCt.

Prijzen ten 5 Ure. Integralen 53¼ à $\frac{5}{16}$. Hand. Maatsch. 180¾. Ardoins 5 pCt. 18¼.

PRIJZEN DER COUPONS.

Oost. Met. Coupons à fl. 25. f 29.70. Napelsche dito à 12½ Duc. f 24.15. Fransche dito à 60 Franc. f 56¼. Eng. Pruissen p. £st., dito Napels, dito Denen, dito Russen f 12.02½. Hamb. Russen pr. Roebel. st. 36¼. Pruisische Thaler pr. Thaler 34⅞. Uitgel. Eng. Nap. £ 102.10. f 12.02½.

SCHEEPVAART EN HANDEL.

Schepen in Lading.

AMSTERDAM.

NEW-YORK, het gek. brikschip *Louisa,* Kapt. J. G. Cushman, van Olivier en Comp., d'Arnaud en Comp. en Jan Corver en Comp.

NEW-YORK, het gek. barkschip *Mason Barney*, Kapt. John Budd, d'Arnaud en Comp.

MEMEL, het Nederl. kofschip *Elisabeth Jacob Tromp*, Kapt. P. Y. Jobs, Jan Daniels en Zonen en Arbman.

St. PETERSBURG, gezinkt de Nederl. kof *Joanna Jacoba*, Kapt. G. Zwanenburg, Jan Daniels en Zonen en Arbman.

RENDSBURG, KIEL en FLENSBURG, het Nederl. kofschip *Pieterdina*, Kapt. H. R. Duit, J. C. van Oven.

Scheepstijdingen.

Het Schip *Canton*, Kapt. Nisse, zou in het begin van Nov., *Kortenaar*, Glazener, half Nov., *Menado*, Charlau, in het laatst van Nov. naar Rotterdam, en de *Johanna*, Eeftingh, en *Emanuel*, Flemming, in het begin van Dec. naar Amsterdam van Batavia vertrekken.

De Schepen *jonge Willem*, Kapt. van Medevoort, *Concordia*, Mets, zou den den 5den Febr., *Susanna Maria*, Spiegelberg, 6 Febr., *Snelheid*, Wessels, 14 Febr., en *Wilhelmina Maria*, Atkes, in den loop van Febr. van Suriname naar Amsterdam vertrekken.

Volgens berigt van Kapt. Trouде, de *Rouennais*, van Buenos-Ayres naar Amsterdam, van Cowes, in dato 26 Febr., zou hij, na eenige herstellingen aan tuig en zeilen, bij gunstige gelegenheid, de reis voortzetten.

Texel 2 Maart. Bij de Middelton voor 2 kettingen in goeden staat ten anker: *Henriette en Henri*, Kapt. Spiegelberg, van Batavia naar Amsterdam. De Kapitein hoopte heden binnen te komen.

Volgens brief, in dato *Nieuwe Diep* 2 Maart, is van het aldaar liggende Schip *Catharina Johanna*, Kapt. Schmeebeke, van Batavia, den 1 Maart door zwaren ijsgang het roer geheel gebroken; het Schip is echter digt.

Volgens brief, Rotterdam 2 Maart, is aldaar berigt ontvangen van Kapt. Henrichs, gevoerd hebbende de Schooner Galjoot *Margaretha*, van Havana naar Rotterdam gedestineerd, dat hij den 11 Febr. ll. op de hoogte der Azorische Eilanden, door een fellen orkaan, zijn schip verloren heeft; gemelde Kapitein en Equipagie zijn door de, den 1 Maart in Texel binnengekomen Kapt. J. Budd, (voerende de Amerikaansche Bark *Mason Burney* van New-York naar Amsterdam), gered, en op Texel aangebragt

BINNENGEKOMEN.

TEXEL 2 Maart Z. O. Niets. — Texel met drijfijs.

VLIE 12—27 Febr. Niets.

TERSCHELLING 1—25 Febr. Niets. — Vol drijfijs.

HELVOET 2 Maart Z. Z. W. — P. Dunk, Ypress, Rye.

BRIELLE, Zuiden. — G. Bricht, Rotterdam-Packet, Rye. E. White, Louïsa, dito.

MAASSLUIS Z. Z. W. Niets. — Er drijft weinig ijs op Stroom.

CURACAO 30 Dec. Bodeman, Wilhelmina Frederica, Suriname, zou 20 Jan. weder naar Suriname vertrekken.

NANTES 24 Febr. Beliard, Bourbonnais, Batavia.

SURINAME. Jan Don, Voorwaarts, Rotterdam.

UITGEZEILD.

TRIEST, 12 Febr. Mussche, Lerusa, Havana.

ROYAN 20 Febr. Eilts, Geertruida Smit, Amsterdam.

STAND DER RIVIEREN.

Volgens alhier ingekomen berigten, is het ijs op den Rijn in den loop van den 28sten Februarij van Bislich tot aan Lobith, en dus op het punt, waar die rivier het Nederlandsche grondgebied binnenstroomt, in beweging gekomen. Te Bislich dreef het in den morgen van den 28sten door. Te Rees zat hetzelve toen nog vast. Te Nederhetter dreef het in het Grieter-kanaal door. Te Emmerik was het in volle werking. De rivier stond op dat laatste punt, 's namiddags ten half 4 ure, op 6,39 el, en was in 9½ uren 1,62 el gewassen. Te Lobith is het ijs 's namiddags ten half vijf ure in beweging gekomen, en dreef 2 uren door. Aan het Bovenspijk klom het water den 28sten, des avonds ten half negen ure, tot 6,80 el, hetgeen een aanwas van 3,24 el in de laatste zeven uren aanduidde. Een ijsdam had zich toen beneden den ouden Waalmond gezet. De oude Rijnmond werkte met 1,20 el, en het is scheen boven den Rijnmond aangedreven te zijn, waardoor de Spijksche dijk bedreigd werd.

In den nacht van den 28sten Februarij op den 1sten Maart, was er eene geringe verschuiving van het ijs in het Pannerdensche kanaal opgemerkt, die echter geene verdere gevolgen had gehad. De Waal te Hulhuizen stond den 1sten Maart, des morgens, op 5,27 el, en was dus in het laatste etmaal 50 duim gewassen; te Lent op 5 el, hetgeen een was van 40 duim bewijst. In het Pannerdensche kanaal was op genoemd tijdstip de waterhoogte 4,91 el, aanwas in het etmaal 51 duim. Het laatste berigt uit Pannerden, van den 1sten Maart, 's morgens ten negen ure, houdt in, dat de ijsstopping bij Lobith nog onbewegelijk vast zat, en aan het Beneden-Spijk was toen het water iets vallende.

De NEDER-RIJN te Arnhem stond den 1sten Maart, 's morgens ten acht ure, op 4,44 el, en was in het laatste etmaal 48 duim gewassen. De rivier zat daar nog vast, doch in het ijs kwamen veel gaten, zoodat men het in beweging komen daarvan nog in den loop van den dag verwachtte.

De IJSSEL te Westervoort stond op hetzelfde tijdstip op 4,30 el, en was in het laatste etmaal 66 duim gewassen. Daar en meer benedenwaarts op de rivier werd het ijs zeer zwak en met gaten. Bij Zutphen en bij Deventer waren den 28sten reeds opene vakken. Aan het Katerveer was het ijs den 1sten Maart, des morgens, tot de dikte van 31½ duim afgenomen. De rivier stond daar op 1,66 el; aanwas in het laatste etmaal 11 duim. Te Kampen was het ijs den 28sten nog tusschen de 33 en 43 duimen dik.

Uit Schoonhoven wordt berigt, dat het ijs op de Lek den 1sten Maart veel zwakker was geworden, en niet anders, dan met de schietschouw gepasseerd werd. Ook te Vreeswijk zat het nog vast. De watershoogte was op het eerste punt, 's morgens ten half tien ure, 2,43 el, en op het laatste punt 2,32 el onder het noodpeil, zijnde de rivier dus aldaar 15 en 11 duim gewassen.

In de MERWE en in de KILLEN zat het ijs den 1sten Maart, 's namiddags, nog vast. Te Gorinchem stond het water, 's morgens ten 10 ure, op 2,24 el, gewassen in 24 uren 0,22 el.

Uit Grave wordt, onder dagteekening van den 1sten Maart, 's morgens ten acht ure, gemeld, dat toen de rivier aldaar in het laatste etmaal 94 duim gevallen was, en op 4,86 el aan de peilschaal stond. Sedert den vorigen avond liep het vloedwater der Beersche Maas over den Elfschen weg. Te Ravestein, Megen, Oijen en Lith was reeds den 28sten beweging in het Maasijs geweest. Van Heusden af en meer benedenwaarts zat hetzelve den 1sten nog vast.

Carga-Lijsten.

AMSTERDAM.

BORDEAUX, *O. Hanssens*, NEÊRLANDS WELVAREN. 472 oxh. Wijn, Luden en Poel.

HANDELSBERIGTEN.

KOLONIALE EN ANDERE GOEDEREN.

ANTWERPEN, 2 Maart.

KOFFIJ. Een honderdtal balen blanke Cheribon zijn tot 32 cs. verk.

SUIKER. 50 kisten ord. blond Havana [illegible] f 19½ vr. vlag afgedaan.

TABAK. 40 vaten Virginy, [illegible] zijn tot 21½ à 22 cs., consumtie, geplaatst.

RIJST. Alleen door gebrek [illegible] weinig in dit artikel om. 60 Balen ord. Bengaalsch hebben [illegible].

POTASCH. 25 vaten Russische [illegible] gehouden prijs verkocht.

BORDE[illegible]

SUIKER. De omzettingen de[illegible] staan in 143 vaten Martinique en Guadeloupe, [illegible]

KATOEN. De aankomst van drie Schepen van New-Orleans heeft eenigen handel te weeg gebragt. 764 balen Louisiana zijn van fr. 88 à 90 consumtie verkocht. Verder 35 b. Bengaalsch tot fr. 64 en 15 b. Tinewelly tot fr. 75, beide in consumptie.

KOFFIJ. Er is meer handel, doch zonder prijsverandering. 197 b. Java zijn tot fr. 1.07½ à 1.10 cons. 313 b. Havana tot 70 cs. Entr., en eenige Martinique en Guadeloupe tot fr. 1.32½ à 1.35 cons. verkocht.

RIJST blijft gevraagd en ontbreekt. 100 b. Oost-Ind. zijn tot fr. 18 cons. geplaatst, en de 800 Balen, pr. *Salamandre*, die thans op de rivier is, zijn lang voor derzelver aankomst verkocht.

INDIGO. 35 kisten Bengaalsche zijn tot vorige prijzen verkocht. De 138 seroenen Caraccas, in het begin dezer maand aangevoerd, zijn alle van fr. 9,75 à 10,75 verkocht.

CACAO. 571 balen Caraccas zijn in onderscheidene partijën verkocht. Ook zijn 101/4 vaten Martinique in consumtie, en 1,100 kwint. Guaquil, in Entrepôt afgedaan. De prijzen houden goed stand.

NEW-YORK 1 Februarij.

KATOEN. De gunstige berigten van Leverpool hebben de willigte nog vergroot; dezer dagen zijn 6,000 balen voor die bestemming tot verhoogde prijzen voor de beste soorten gekocht; dezelve bestaan in 800 balen New-Orleans, van 9½ à 12½, 1,000 dito Mobile van 9½ à 13, 2,600 dito Upland van 9½ à 11½, eenige zelfs tot 12, en 1,600 dito Floridas van 9½ à 12 cents.

POTASCH nagenoeg in dezelfde gesteldheid, er is weinig voorraad van; 350 à 400 vaatjes zijn van 5 D. 60 à 5 D. 75 verkocht; Paerlasch schijnt lager te zullen gaan; 150 vaatjes zijn van 6 D. 37½ à 6 D. 50 afgedaan.

KOFFIJ. Hierin is slechts ter consumtie eenige handel tot vorige prijzen geweest.

RIJST met weinig handel, er zijn meest ter verzending 400 tiersjes van 3 D. 50 à 3 D. 87½ kontant gekocht.

GRANEN, ZADEN, OLIE, ENZ.

ANTWERPEN, 2 Maart.

In het algemeen is het met Granen in deze week zeer stil geweest. Roode *Tarwe* wordt op 78, 79 Kilo. tot f 9½ aangeboden; doch vond slechts Koopers tot f 9, tot welken prijs men niet loslaten wil. Witte is schaarsch, en zou tot f 8⅝ Nemers vinden. Witte Zeeuwsche wordt op f 8¼ à 8½ Entrepôt gehouden. *Rogge* tot f 6¼ à 6⅜ gelaten. Vreemde ontbreekt. *Poldergarst* tot f 5¼ te koop. Vriessche op levering tot f 5¼, en Zeeuwsche tot f 5¼ aangeboden. Vriessche *Haver* is tot fr. 13¼ pr. 100 kilo., leverbaar in April, gedaan; oude is tot fr. 13 te koop. *Koolzaad*, in mooije kwaliteit is tot f 13 gedaan; heden wordt het tot dien prijs aangeboden. *Lijnzaad* onveranderd en stil. *Zaaizaad* is tot f 22½, *Hennepzaad* op 86, 92 ℔ tot f 7 à 8½ verkocht.

ROUAAN 27 Februarij.

Indien de prijzen der Granen al niet gerezen zijn, zoo is de Markt toch vaster. Goede kwaliteiten *Tarwe* zijn onder de fr. 18 niet te koop, en de beste bedingen fr. 19. *Rogge* schaarsch, geldt van fr. 10.75 à 11.25. *Garst* fr. 11. *Haver* van fr. 7.50 à 9.

BORDEAUX 24 Februarij.

Met Granen blijft het stil en lusteloos, en bij de aanvoeren, die men verwacht, zullen de prijzen in lang geene verbetering bekomen. Nominaal is thans *Tarwe* van fr. 17 à 20.50. *Rogge* van fr. 12 à 13.50. *Haver* van fr. 7.50 à 8.25 genoteerd.

NEW-YORK, 1 Februarij.

De prijzen van *Meel* zijn lager, en de handel is traag. Onze voorraad van vreemd Graan is zeer vermeerderd, door de aanvoeren, die 25,000 Bushels bedragen. Wij rekenen den voorraad hier ter plaats thans op 100,000 Bushels. 6,000 bush. roode Duitsche *Tarwe*, zijn van 1 D. 50 à 1 D. 55 verkocht. In *Rogge* is meer omgegaan. 14,000 bush. Odessa zijn tot 90 cs., en 4,000 bush. Duitsche tot 98 cs. kontant verkocht. Duitsche witte *Erwten*, 1 D. 37½ pr. bushel.

Regtzaken.

'S GRAVENHAGE, 2 Maart.

Op gisteren is alhier voor het Hof van Assises dezer provincie eene zaak behandeld, die, in aanmerking genomen den jeugdigen ouderdom van den misdadiger, in verband met de roekeloosheid, waarmede het feit gepleegd is, nog al eenige belangstelling heeft opgewekt.

Uit de acte van beschuldiging ter dier zake, resulteert:

Dat Daniel Johannes Florijn, distilateur, wonende in de Kipstraat te Rotterdam, in den morgen van den 25 Januarij 1838, omstreeks ten acht en half negen ure, met zijnen elfjarigen loopjongen, genaamd Jan Spee, op eenen wagen, met een paard bespannen, gereden is van Rotterdam naar Delft, ten einde derwaarts een vat met azijn over te brengen.

Dat hij op de helft der Schiekade, (grenzende aan de voorstad van Rotterdam, op den weg van Rotterdam naar Overschie) gekomen zijnde, heeft bemerkt, dat hij vergeten had mede te nemen een zakje met f 187, ter betaling van den accijns, van een stuk Rum, en hetwelk hij, onder de toonbank van zijnen winkel had laten liggen.

Dat hij toen zijnen bovengemelden elfjarigen loopjongen naar zijn huis terug gezonden heeft, ten einde van daar het bedoelde zakje met geld te gaan halen, en denzelven intusschen aan het einde der Schiekade is blijven wachten.

Dat Jan Spee, hieraan voldoende, het bewuste zakje met geld, hetwelk behoorlijk was toegebonden, ter aangewezene plaats gevonden en (volgens zijne opgave), hetzelve heeft gestoken in den zijzak van zijn buisje, zoodat eene kleine punt van het zakje buiten zijn buisje stak, en alzoo zigtbaar was.

Dat hij, het ijs van de Vest zijnde overgeloopen, gekomen is aan het zoogenaamde boschje, aan den Singel, alwaar de beschuldigde Petrus Buskens, oud 17 jaren, tot hem genaderd en denzelven heeft achtervolgd, tot op de helft der Schiekade, wanneer de beschuldigde hem aangevallen, zijn buisje opengerukt, en getracht heeft het meergemelde zakje met geweld van hem meester te worden, hetgeen Jan Spee zoo veel mogelijk heeft trachten te beletten.

Dat de beschuldigde echter den meergenoemden Jan Spee, die het zakje altoos bleef behouden, op het ijs der Schie heeft getrokken en eindelijk aldaar aan denzelven den zak met geld heeft weten uit de handen te wringen.

Dat de beschuldigde toen met het geld is weggeloopen, en dat Jan Spee, vervolgens om hulp hebbende geroepen, tevens heeft opgemerkt, dat de beschuldigde een gat in het geldzakje beet, en er eenig geld uitgenomen hebbende, hetzelve met het overige geld weder weg wierp.

Dat Johannes Straatemans en Arnoldus van der Zijden, timmerlieden, wonende aan de gemelde Schiekade, het geroep van Jan Spee hebbende gehoord, en tevens den beschuldigde hebben zien wegloopen, denzelven achtervolgd, ingehaald en aangehouden hebben, wanneer Johannes Straatemans, die het door den beschuldigden weggeworpen zakje inmiddels had opgeraapt, en in den binnenzak van het buis des beschuldigden heeft gevonden, twee enkele guldens, welke hij voorgaf, van zijnen moeder te hebben ontvangen.

Dat zij toen den beschuldigden hebben geleid bij Daniel Johannes Floryn, die op de Schiekade met zijnen wagen stond te wachten, wanneer gebleken is, dat in den bewusten zak een gat was te weeg gebragt, en dat aan het geld juist twee gulden ontbraken.

Dat de beschuldigde daarna, voor den kommissaris van Policie te Rotterdam zijnde geleid, beleden heeft, het bewuste zakje met geld aan Jan Spee ontnomen te hebben, en daarmede weggeloopen te zijn, vervolgens in het zakje een gat gebeten, en zich daaruit twee gulden te hebben toegeëigend.

Dat hij voorts bij den heer regter ter instructie bij die bekentenis is gebleven, alleenlijk hebbende tegengesproken, dat hij zich met Jan Spee op het ijs bevonden, of aldaar aan dien jongen het meergemelde zakje zou hebben ontnomen.

Dat eindelijk nog consteert, dat de beschuldigde Petrus Buskens, toen 15 jaren oud zijnde, bij arrest van het Hof van Assises in de provincie Holland, (zuider kwartier) op den 17 November 1835, is schuldig verklaard aan poging tot diefstal door meer dan een persoon, in een bewoond gebouw, door middel van uitwendige braak, welke poging door uiterlijke daden gebleken en tot een begin van uitvoering overgeslagen, niet dan door toevallige en van den wil des beschuldigden onafhankelijke omstandigheden is verhinderd geworden, en hare verdere uitwerking heeft gemist, en daarin te hebben gehandeld met oordeel des onderscheids, en ter dezer zake is veroordeeld geweest, tot eene gevangeniszetting in een huis van correctie, voor den tijd van twintig maanden.

En word mitsdien Petrus Buskens, door den procureur-generaal beschuldigd van diefstal met geweld, en zulks na reeds te voren wegens misdaad te zijn veroordeeld geweest.

De debatten in deze zaak gehouden, hebben weinig nieuws opgeleverd. De beschuldigde heeft het trachten te doen voorkomen, als of Jan Spee het zakje niet in zijn buisje gestoken had, doch daarmede met [illegible] borst gespeeld had, hetgeen dan ook zijne [illegible] en dat hij vervolgens [illegible]

waren komen ter hulp snellen, en welke dan ook in de audientie verklaard hebben, dat, toen zij Jan Spee ontmoet hebben, deze een bebloed gezigt had, en hetwelk aan deze getuigen van den beginne af aan, had doen veronderstellen, dat er geweld gepleegd was.

De WelEdel Gestrenge Heer Mr. Philipse, substituut van den procureur-generaal, welke in deze de functiën van het openbaar ministerie waarnam, begon zijne redevoering met eene inleiding, waarin hij zeide, dat het eenen treurigen pligt voor hem was, tegen eenen zeventienjarigen jongeling de straf naast die des doods, te moeten concluderen, en dat het hem verder grievend was te ontwaren, dat de loffelijke pogingen der kommissie tot zedelijke verbetering der gevangenen, binnen de stad Rotterdam, inzonderheid tot verbetering van jeugdige veroordeelden aangewend, met betrekking tot den beklaagden geheel en al deszelfs doel hadden gemist.

Nadat deze ambtenaar tot eene korte ontwikkeling der daadzaken, zoo als die in de acte van beschuldiging vermeld zijn, was overgegaan, heeft hij naar aanleiding van art. 385 en 56 van het *Wetboek van Strafregt*, in verband met art. 7 der publicatie van 11 December 1813, geconcludeerd, tot geesseling, brandmerk, met den strop, en een confinement van vijf tot twintig jaren.

De verdediger van den beschuldigde, Mr. H. C. A. van Hall, heeft zich op eene korte, en bondige wijze van de hem opgedragen taak gekweten. Ook hij erkende, dat het een pijnlijk gevoel was, eene zoo zware straf voor zulk een jeugdig mensch te moeten eischen, die naauwelijks de kinderjaren volbragt had, ja zelfs, waarvoor men de doodstraf had kunnen toegepast vorderen, indien niet de wijsheid van de Kamers van beschuldiging en ook van den procureur-generaal begrepen had, dat de Schiekade, aan de voorstad van Rotterdam grenzende, niet als publieke weg kon worden aangemerkt. Intusschen kwam het hem voor, dat het geweld, hetwelk hier gepleegd was, niet kon gerangschikt worden onder die kwalificatie, welke art. 385 van het Strafwetboek bedoelt. Hij vermeende, dat deze handelwijs moest worden gelijk gesteld met die van een zakkenrolder, welke iemand zijn horologie ontfutselt en daarbij de ketting, hetwelk aan dat horologie hangt, breekt, en dat, al mogt de beklaagde dan ook worden schuldig verklaard, hem alleen eene correctioneele straf kon te beurt vallen.

Overigens betoogde de redenaar, dat al hetgeen omtrent dit geweld ten processe bleek, zeer onvolledig was en geenszins als *in facto* bewezen kon worden aangemerkt, uit hoofde zulks alleen door een elfjarig kind gestaafd was, dat slechts onder renseignement gehoord had kunnen worden, en dus geen onbepaald geloof kon verdienen; dat voorts al hetgeen door de getuigen daaromtrent was te berde gebragt, ook alleen op de verklaring van het kind berustte, van wien zij de toedragt der zaak vernomen hebben, zonder persoonlijk iets van het gepleegd geweld te hebben bespeurd; dat het ten processe gebleken was, dat het kind zich kloek had gedragen, doch dat het tevens in den aard van een kind gelegen was, zijn wapenfeit zoo veel mogelijk te vergrooten, en dat die verklaringen ook daarom minder geloof verdienden. Ten slotte heeft den verdediger de jeugdigen beschuldigde in de clementie van het Hof aanbevolen, en gezegd, dat hij tot die handeling in verzoeking was geraakt, 1°. door de nijpende koude en zijne behoeften; 2°. doordien hij, door de stremming der scheepvaart, zijn beroep als schippersgezel, niet kon uitoefenen, en ten 3°., uit hoofde het tegen hem vroeger gewezen crimineel vonnis hem den pas had afgesneden, om zich in 's lands dienst te begeven.

Na eene beraadslaging van drie kwartier uurs heeft het Hof den beschuldigde schuldig verklaard aan de misdaden, hem bij resumé der acte van beschuldiging ten laste gelegd, en overeenkomstig het gerequireerde van den Procureur-Generaal, gecondemneerd tot geesseling en brandmerk, met den strop om den hals, aan de galg vast gemaakt, en vijfjarig confinement.

DE IJZERBANEN OF SPOORWEGEN,

Eene Europesche Noodzakelijkheid.

2de Afdeeling, door H. M. E. COHEN VAN BAREN, *Civiel Ingenieur, Lid der Maatschappij ter bevordering der Nijverheid in Pruissen, te Berlijn enz.*

In de eerste afdeeling over dit onderwerp, waarvan een uittreksel in N°. 84 en N°. 85 a. c. van uw geacht blad voorkomen, heb ik getracht aan te toonen, dat de argumenten, welke men tegen het aanleggen van Spoorbanen te berde brengt, onjuist en nietig zijn; ik trachtte vervolgens uiteen te zetten, dat het er zelfs niet op aankomt, bij op zichzelf staande (geïsoleerde) banen, of zij door het transport van personen en goederen *onmiddellijke* voordeelen brengen, daar de *middellijke* voordeelen, het verlevendigd vertier, het verhoogde levensgenot, in eene grootere mate, dan zulks het geval zijn zal, opofferingen regtvaardigen, welke gebiedend vereischt worden, wanneer de daarstelling dier banen over uitgestrekte ruimten loopen zal. Ook heb ik eindelijk beproefd door voorbeelden op te sommen, welke verbeteringen reeds door eene op zichzelf staande baan moeten verkregen worden.

Dan bij die eerste afdeeling gewaagde ik slechts, geheel in het algemeen, van de hervorming, welke Europa te wachten stond, wanneer de IJzerbanen zoo veelvuldig zullen geworden zijn, als thans met de Straatwegen het geval is.

Europa heeft grootendeels aan de *straatwegen* te danken, de veredeling aller gezellige beschaving en levensbetrekkingen welke de plaats hebben ingenomen van den voormaligen ruweren toestand. (Omtrent in het begin der voorgaande eeuw).

Ik noemde deze voortschreden reeds *onberekenbaar*. Door de ijzerbanen zullen zij grooter zijn, omdat ze niet alleen de snelheid en gemakkelijkheid der verbindingen, maar ook de *kracht*, ter overwinning der te transporteren lasten, *zeer* verhoogen, en tevens in dezelve mate, de kosten verminderen.

Thans willen wij de zaak (alhoewel slechts Aphoristisch) nader beschouwen, en ons afvragen, hoe het vertier door de daarstelling der banen veranderen moet, wanneer men aanneemt, *dat zij zoo talrijk geworden zijn, als thans de straatwegen*.

Het transport van goederen op ijzerbanen zal *de minste verandering* te weeg brengen, alhoewel het onwederlegbaar is, dat *verlaagde vrachtloonen*, *de spoedige* en meer verwijderde *communicatie*, *de veel verder uitgebreide markt*, eindelijk, *de grootere basis der concurrentie*, die zich vormen moet, als de fabrijkanten enz. der binnenlanden gemakkelijk met die der zeesteden enz. prijshouden, als de Madridsche en de Petersburger, de Kopenhager en de Napolitaan; zonder dat de een boven den anderen een bijzonder voordeel zoude hebben, zich b. v. met elkander op de markten van het midden-Europa meten kunnen, zoo opzigtelijk in- als verkoop. Welk een spoorslag voor de nijverheid! welke bedrijvigheid in den handel heeft men te wachten; niettemin kunnen de gevolgen daarvan niet in eenen hoogen graad verwondering baren, daar de spoed en grootere vervoerkracht op stoomwegen alleen in enkele gevallen van belang worden; de meeste der gefabriceerde goederen, en de producten der kunst zijn van dien aard, dat men zich ligt van voorraden voorzien kan, zoodat bij eene vroegtijdige vernieuwing dezelve geene stremming ontstaat.

Bij de voortbrengsels der Natuur is het geval anders, vooral bij dezulken, die spoedig aan bederf onderhevig zijn, of welker waarde de kosten van vervoer niet nabij komt, en daartoe in eene al te groote onevenredigheid staat. Hier ontmoeten wij voorwerpen van het hoogste belang.

1. *Het Vee* met al hetgeen, wat uit het dierenrijk, tot onmiddellijke consumtie dient, zoo als: melk, room, boter, eijeren, gevogelte, wild, enz. enz. enz.
2. *Het Koorn* met alle grovere veldvruchten ter onmiddellijke consumtie dienende, voor menschen en vee; als daar zijn, aardappelen, wortelen, knollen, haver, garst, boonen, erwten, ja zelfs raapzaad, (hooi en stroo,) visch enz. enz. enz.
3. *De Vruchten* der boomen, moestuinen, broeijerijen, enz. enz. enz.
4. *Het Hout*, timmerhout, brandhout (1). Van de groote voordeelen, die het transport van *het vee* op de Spoorbanen verschaffen moet, is reeds door velen gesproken (op den weg tusschen Manchester en Leverpool, loopt dagelijks eene gedrogtelijke kooi, waarin het slagtvee vervoerd wordt) hier te lande worden overal vette varkens, kalveren, en ook schapen, per as vervoerd); lang reeds heeft men proeven genomen om het vee op eene andere wijze, dan op zijne poten, van de eene naar de andere plaats over te brengen, omdat die de nadeeligste van allen is. Het rundvee is uithoofde van zijne zwaarlijvigheid niet geschikt tot eene aanhoudende beweging; ziet men het niet meestal in de weide rusten? het grootste gedeelte van den dag legeren? en bewegen zij zich al, dan is zulks zonder inspanning van kracht; bij groote tusschenpozingen zoeken zij, door enkele schreden te doen, versche plekken gras; moet men nu dieren van dezen aard, welke in zekere streken van overwaarde zijn, in overvloed voorhanden, naar andere, minder daarvan bedeelde streken ter consumtie brengen, dan zijn vaak groote afstanden te doorloopen: en het vee moet in koppels tot aan het schip of de markt gedreven worden (2). Hoe voorzigtig men ze ook drijve, hoe klein men de dagmarsch ook make, nogtans wordt het dier daardoor zeer vermoeid en in waarde verminderd, vooral omdat het daardoor vermagerd, hetwelk veroorzaakt wordt door de ontbering der gemakkelijke en voedende weide. Ook worden zij door slechte wegen en guur weder vaak ziek, zoodat menig stuk vee verloren gaat en het vleesch een ongezond voedsel voor den mensch wordt (3); de voedering is onderweg kostbaar en moeijelijk. Als men nu nagaat hoeveel ieder beest in waarde verloren zal hebben als het ter markt gekomen is, dan wordt het duidelijk, dat de prijs van een noodzakelijk voedingsmiddel daardoor zeer verhoogd wordt. Maar hoe, wanneer een weg van 60 tot 80 uren gaans langs eenen Spoorweg volbragt is? In 12 à 16 uren tijds is hij afgelegd, en de kosten van transport kunnen per honderd oude ponden wel niet meer dan dertig stuivers bedragen. Dientengevolge zoude het pond rundvleesch te Parijs en te Berlijn, naauwelijks $1\frac{1}{2}$ cent meer kosten, dan hetzelve, in Vriesland, Holland, Holstein of Polen geldt; als wij nu nog te meer lezen, dat b. v. in Bes-Arabië de stier, hoofdzakelijk om den *huid* en de *hoorns* gekold wordt, en het vleesch, uithoofde dat men buiten de mogelijkheid is het te verzenden, aan de beenderen rot, en den honden en vogels tot spijze wordt overgelaten, dan gaan de berekeningen der wederzijdsche voordeelen tusschen zulke landen tot in het oneindige, die met overvloed van producten prijken, en andere, die door overlading van bevolking daaraan gebrek hebben.

Wanneer het ons door Spoorbanen en den veêrkrachtigen stoom gelukt zal zijn, het zwaar voortwandelende hoornvee zoo vlug als het ree in de wildernis daarheen te doen snellen, dan mag het aan een ieder overgelaten blijven, zich verder te herscheppen en voor alle andere nuttige voortbrengsels der natuur, der kunst en der nijverheid van afgelegene oorden, in heide, wouden, graspleinen, graanlanden, stroomen, meeren en zeeën voor te stellen.

Slechts nog een dierlijk product willen wij aanstippen, omdat het de nuttigheid der Spoorwegen ook van korte reeksen zal doen zien, het is — *de melk*.

Groote steden verbruiken zooveel melk, dat de behoefte daaraan maar zeer onvolkomen kan bevredigd worden. Een ellendige drank, vaak half met water (4) aangelengd, dikwerf bedorven en muf, wordt er verkocht (5), in plaats van de zuivere, voedende melk, hetwelk onder anderen, voor de jeugd, zeker al zeer schadelijk zijn moet. Van den anderen kant maakt de landman, boter en kaas uit de melk, die hij echter liever zoet verkocht had, daar dit veel voordeeliger is. Degenen, die niet in een paar uren tijds hoogstens met zijne melk eene markt bereiken kan, *moet* dus tot de kunstmatige verdeeling van dit produkt overgaan, en boter en kaas maken. Langs eenen Spoorweg, brengt men de melk aller landhoeven, die op eenen afstand van twee uren en verder, ter regter en linker zijde van deze linie liggen, (die twee of meer groote steden verbindt), gemakkelijk op de markt; de gevolgen onthoud ik mij uit een te zetten.

(*Het vervolg hierna.*)

(1) Steen- en Houtskolen, Turf, voortbrengsels der bloem- en boomkweekerijen, de mest en duizenden andere natuurvoortbrengsels zijn hier niet mede opgeteld.

(2) Het Vriesche of Groningsche rund gaat naar België, Frankrijk en Duitschland, de Holsteinsche Os, de Hongaarsche of Poolsche Stier naar Italië, Pruissen en Rusland ter slagtbank.

(3) Men denke b. v. aan de ontzaggelijke verliezen van medegevoerd Slagtvee der Fransche armee bij den opmarsch naar Rusland, $^2/_3$ gedeelten der Runderen stierven.

(4) Water!!! hoe vaak heeft Amsterdam daaraan gebrek.

(5) Amsterdam, Londen, Parijs enz. bewijzen dit.

OPGAVE VAN AANBESTEDINGEN EN VERPACHTINGEN.

AANBEST. Op 15 Maart, te *'s Hage*, door het depart. van Marine: wit everdock, roode baai, blaauw katoen, garen sokken, zwarte zijden doeken, naaizakjes, paardenharen matrassen en kussens.

Op 27 Maart aan het locaal van het gouv. te *'s Bosch*: Het tot 15 Nov. 1840 onderhouden van den rijzen berm en krib, langs de westzijde van den mond van het Heusdensche kanaal, der beslagwerken en dijkvakken, boven en beneden die stad, mitsgaders der waterkeerende werken der opgeheven vesting Heusden en der rijksbeplantingen aldaar.

LIJST DER PERCEELEN,

Welke op Maandag den 5 Maart 1838, *in het Heeren-Logement te* Amsterdam, *zullen geveild worden.*

N. 1. Eene Boeren-Hofstede, in het Gein, in den Broekzijder-, Oostbijlmer- en Gein- en Gaasperpolder, onder Abcoude, Hoogbijlmer en Weesper-Carspel, met het daarbij behoorende Wei- en Hooiland, alles te zamen groot, volgens Kadastrale meting, 18 Bunders, 80 Roeden en 70 Ellen, bij het Kadaster bekend onder Sectie A, n°. 191 à 205, onder de Gemeente Abcoude, en Sectie B, n°. 60, 64, 77 en 736, onder Weesper-Carspel.

N. 2. Een Koopmans-Winkelhuis, met deszelfs apart verhuurd wordende Bovenhuizen en Erve, op den Singel, tusschen de Gasthuismolen- en Romeinsarmsteegen, op den hoek van de Treeftsteeg, in Wijk 29, n°. 4914, Kadastrale Sectie F, n°. 283.

N. 3. Een Huis en Erve, in de Treeftsteeg, achter en belend het voorgaande Perceel n°. 2, in Wijk 29, n°. 4915, Kadastrale Sectie F, n°. 284.

N. 4. Een Huis en Erve, met apart verhuurd wordende Boven- en Onderwoningen, op den Nieuwezijds Achterburgwal of Hekelveld, en hoek van de Smidssteeg in Wijk 17, n°. 1620.

N. 5. Een Huis en Erve, met afzonderlijk verhuurd wordende Bovenwoningen, in de Nes, O. Z., tusschen de Naauwe Lombardsteeg en de Rvier-Vischmarkt, in Wijk 8, n°. 2093.

N. 6. Een Koopmanshuis en Erve, op den Singel, tusschen het Koningsplein en de St. Jorisstraat, in Wijk 28, n°. 4325, Kadastrale Sectie J, n°. 8.

N. 7. Een Huis, Tuin en Erve, met deszelfs afzonderlijk verhuurd wordende Boven- en Benedenwoningen, in de Korte Leijdsche Dwarsstraat, tusschen de Spiegelgracht en de Leijdsche Kruisstraat, in Wijk 56, n°. 3805.

N. 8. Een Huis, Tuin en Erve, op de Palmgracht of Braak, in Wijk 51, n°. 1188.

N. 9. Een Huis en Erve, op de Lindengracht, achter het Hoekhuis van de tweede Linden- of Karthuizers-Dwarsstraat, in Wijk 50, n°. 5928, Kadastrale Sectie D, n°. 2769.

N. 10. Een Pakhuis en Erve, in de tweede Linden- of Karthuizers-Dwarsstraat, naast het Hoekhuis van de Lindengracht, in Wijk 50, n°. 5901, Kadastrale Sectie D, n°. 2771, hebbende communicatie met het Perceel n°. 9, te voren uitgemaakt de Verwerij het Schaap.

NB. Deze Perceelen n°. 9 en 10 zullen eerst ieder afzonderlijk, en daarna gezamenlijk in slag worden gelegd.

N. 11. Een Huis, Achterhuis en Erve, op de Lindengracht, tusschen de eerste en tweede Dwarsstraat, Z. Z., aan den oostelijken hoek van het Suikerhofje, in Wijk 50, n°. 5938, Kadastrale Sectie D, n°. 2812.

N. 12. Een Huis en Erve, in de Tuinstraat, bij de Ratelwachtssteeg, in Wijk 47, n°. 4387, Kadastrale Sectie D, n°. 3903.

N. 13. Een Huis en Erve, in de Bloemstraat, bij de tweede Dwarsstraat, N. Z., in den Stijfselgang, in Wijk 42, n°. 2678, Kadastrale Sectie E, n°. 292.

N. 14 Een Huis en Erve, op de Goudsbloemgracht, over de eerste Goudsbloemdwarsstraat, in den Wijden Gang, in Wijk 61, n°. 1046, Kadastrale Sectie D, n°. 2069.

N. 15. Een Huis en Erve, op de Prinsengracht, tusschen het Molenpad en de Runstraat, op den hoek van den Bleekersgang, in Wijk 33, n°. 6248.

N. 16. Een Huis en Erve, op de Prinsengracht, tusschen het Molenpad en de Runstraat, in den Bleekersgang, in Wijk 33, n°. 6245.

N. 17. Een Winkelhuis, Achterhuis en Erve, in de St. Annastraat, schuins over de Dwarsstraat, in Wijk 4, n°. 704. Kadastrale Sectie G, n°. 874.

N. 18. Een Winkelhuis en Erve, in de Accolijenstraat, tusschen de Bloemstraat en Rozengracht, in Wijk 41, n°. 2377.

N. 19. Een Huis, Tuin, Loods en Erve, aan de Overtoomsche Vaart, Stille Zijde, onder Nieuwer-Amstel, in Wijk 8, n°. 931.

Advertentiën.

(284) DIRECTEUREN van de *Zuid-Hollandsche Maatschappij* TOT REDDING VAN SCHIPBREUKELINGEN, gevestigd te *Rotterdam*, hebben de eer de bijzondere aandacht hunner landgenooten op het onderstaande berigt eener uit hun midden gekozen kommissie te bepalen, overtuigd, dat zij met genoegen vernemen zullen, dat hun wederom eene nieuwe bron tot verlichting van het leed hunner medemenschen geopend is.

ROTTERDAM, den 1 Maart 1838.

Van wege *Directeuren* voornoemd,
N. M. VINK, *President.*
J. N. VAN HOUTEN, *Secretaris.*

Waarde Landgenooten!

Op den 4den October 1836 overleed te *Rotterdam* Mejufvr. IDA MARIA DE RAATH, eene brave vrouw, die, na gedurende haar leven de meest werkdadige belangstelling in het lot harer behoeftige medemenschen te hebben betoond, ook nog na haar verscheiden heeft willen nuttig zijn, en op verschillende wijzen de middelen, haar door de Voorzienigheid geschonken, aan dat edel doel heeft dienstbaar gemaakt. Hare nagedachtenis verdient eene eervolle en dankbare herinnering. Alles, wat na aftrek van een groot aantal legaten, ook meerendeels van menschlievende strekking, van haar vermogen overblijven mogt, is door haar bij uitersten wil bestemd om een Fonds daar te stellen, ter ondersteuning van behoeftige Weduwen en kinderen, van personen in dit Rijk woonachtig, die het beroep van Zeevarenden uitoefenen, en op onze kusten mogten verongelukken; welk Fonds door haar is aanbetrouwd aan het beheer en de administratie van Directeuren der *Zuid-Hollandsche Maatschappij tot Redding van Schipbreukelingen*, te Rotterdam gevestigd, opdat de inkomsten daarvan, overeenkomstig de liefdadige bedoelingen der Erflaatster, door hen zouden worden besteed.

Gemelde Directeuren hebben begrepen zich van dezen hun opgelegden last niet te mogen ontslaan, eensdeels om de naauwe betrekking, welke deze nieuwe Instelling aan het oogmerk verbindt der Maatschappij, welke zij besturen, ten andere, omdat de meer uitgebreide werkzaamheden, welke daaruit mogten voortvloeijen, hun ruimschoots kunnen worden opgewogen door de voldoening, waartoe derzelver aard, strekking en vermoedelijke gevolgen hun het uitzigt openen. Zij hebben evenwel, nadat de Koninklijke autorisatie tot aanvaardiging der Erfenis ontvangen, en de Boedel tot effenheid gebragt was, doelmatig geoordeeld, zoo tot meer dadelijke voorziening in de behoeften, welke ter hunner kennisse mogten gebragt worden, als om andere redenen van min algemeen belang, aan eenige hunner Medeleden, echter onder het toezigt der geheele Directie, bepaaldelijk de administratie van dit Fonds op te dragen, en daartoe de Ondergeteekenden uitgenoodigd, die, op welwillende medewerking vertrouwende, zich dan ook gaarne met die taak hebben belast.

Het is dien ten gevolge, dat de Ondergeteekenden zich tot Ul., waarde Landgenooten, wenden, met verzoek, dat al degenen, die, nu of in het vervolg, hetzij zelve in de termen vallen om, overeenkomstig de menschlievende beschikkingen van wijlen Mejufvrouw I. M. DE RAATH, uit het door haar nagelaten Fonds te worden ondersteund, hetzij met de hulpbehoevende omstandigheden van anderen bekend zijn, in welke zij eene dergelijke aanspraak erkennen, zich te dezer zake aan de Ondergeteekenden, en speciaal aan den Secretaris der Kommissie, den heer J. N. VAN HOUTEN, aanmelden; terwijl hun gaarne wordt toegezegd, dat de gepastheid hunner aanvrage met bereidvaardigheid zal worden onderzocht, en zoo veel te dien aanzien zal worden gedaan, als de middelen, welke ter beschikking staan, in verhouding tot den drang en het gewigt der omstandigheden, haar eenigzins zullen veroorloven.

W. VAN HOUTEN.
AART VEDER.
T. J. BOUTMY.
J. N. VAN HOUTEN, *Secretaris.*

(285) De Heeren GEBROEDERS SICHEL hebben de eer te berigten, dat zij zich belasten met de verwisseling van 3 pCt. DEENSCHE OBLIGATIEN, bij THs. WILSON EN C°., tegen nieuwe stukken bij N. M. ROTHSCHILD EN ZONEN.

De houders van genoemde 3 pCt. DEENSCHE OBLIGATIEN behoeven niet de stukken zelve, maar slechts eene specifieke lijst der nommers, naar volgorde, ten hunnen kantore in te leveren, alwaar nadere inlichtingen te bekomen, en gedrukte nommerlijsten voorhanden zijn.

(286) De Heeren GEBROEDERS SICHEL hebben de eer te berigten, dat zij zich belasten met het opzenden der TALONS van 5 pCt. *Napelsche Certificaten* bij FALCONNET EN C°., om daartegen nieuwe stellen Coupons te bezorgen.

(287) ***Magazijn van Stalen Schrijfpennen.***

De *Boekhandelaar* JOHS. GUYKENS, *in de Kalverstraat bij de Gapersteeg*, N°. 215, te AMSTERDAM, debiteert met veel succes, de uit de beste Engelsche Fabrijken ontvangen

STALEN SCHRIJFPENNEN,

welke door derzelver *zuiverheid van punten, duurzaamheid* en *veerkracht*, alle andere Pensoorten overtreffen; de uitgebreidste sortering stelt hem in staat, Pennen voor iedere *hang* en *schriftsoort*, het zij: *staand* of *loopend*, *groot* of *klein*, *gewoon* of *kunstschrift*, te kunnen aanbieden, en heeft nog eene kleine voorraad LADIES PENS, en *die*, welke uitsluitend voor de NAAMTEEKENING bestemd zijn.

POSTPAPIEREN,

in diverse *kleuren* en *kwaliteiten* van ƒ 8 de Riem; in 4° van 960 Vellen tot ƒ 16 en hooger.

BESTE ZWARTE SCHRIJF- EN COPIEER-INKT, uitmuntend door *vloeibaarheid* en *zwartheid*, en onmisbaar bij het *wel* gebruik van *Stalen Schrijfpennen.*

ALBUMS, PORTEFEUILLES, MINISTER-, WISSEL- EN BANKNOTENTASSEN, SCHRIJFMOPPEN *met en zonder sloten*, SCHRIJFCASSETTEN, PATENT- en PRACHT-INKTKOKERS, keurlijk bewerkte PENHOUDERS, VOUWBEENEN, CACHETTEN met *Goud* en *Zilver* gemonteerd, *Zilveren* PATENT-POTLOODEN, *fijn* en *ordinair* ZEGELLAK, *ordinaire* en *gefigureerde* OUWELS, en alles, wat verder het SCHRIJF-GARNITUUR betreft, in de uitgebreidste sortering.

Schouwburgen, Concerten,

EN PUBLIEKE VERMAKELIJKHEDEN.

STADS SCHOUWBURG.

Maandag den 5 Maart 1838: HET VERDEELDE HART, Blijspel in een bedrijf, naar het Hoogduitsch van *A. von Kotzebue*, gevolgd door: DE EERSTE BRUIDSDAG, Blijspel in twee bedrijven, vrij gevolgd naar het Engelsch van Mw. *Inchbald* (the Weddingday), door den Heer Mr. *J. H. Burlage*, ten slotte: DE TWEE GEBROEDERS OF DE GEVAREN VAN HET SPEL, Groot Ballet-Pantomime, gemonteerd door den Balletmeester *A. P. Voitus van Hamme.*

Ten Zes Ure op het Tooneel.

THEATRE FRANÇAIS.

No. 69 de l'Abonnement.

Mardi 6 Mars 1838: La première représentation de: DE L'OR OU LE RÊVE D'UN SAVANT, Comédie en 1 acte, mêlée de couplets par *Rappard*, précédée de: LE JEUNE MARI, Comédie en 3 actes de *Mazères*; le spectacle sera terminé par la troisième représentation de: BRUNO LE FILEUR, Comédie-Vaudeville en 2 actes de *Coguiard* frères. *On commencera a 6½ heures.*

Mercredi 7 Mars 1838: Abonnement suspendu. LA JUIVE.

DEUTSCHES THEATER, *In der Amstelstrasse.*

Montag den 5 März 1838: DER MAURER, komische Oper in 3 Aufzügen, nach dem Französischen des *Scribe* von *Elmenreich*. Musik von *Auber*.

*** *Henriette* .... Mad. *Christiany* als Gast.

Anfang um 7 Uhr.

Donnerstag den 8 März 1838, (Zum Vortheile der Madame *Rennert*): NORMA, grosse Oper in 4 Abtheilungen, aus dem Italienischen des *Felix Romani*, frei übersetzt von *Joseph Ritter von Seyfried*. Musik von *Vincenzo Bellini*.

Text-Bücher dieser Oper sind bey den Buchhändlern A. H. Brouwer, N. Z. Voorburgwal, No. 165, und J. D. Gertner, Muiderplein, No. 53, wie auch an der Theater-Casse à 30 Cents zu haben.

TE AMSTERDAM, BIJ C. G. WITHUYS, VERANTWOORDELIJK UITGEVER EN DIRECTEUR

GEDRUKT BIJ A. ZWEESAARDT.